

Zpráva o realizaci Programu péče o bobra evropského v ČR v roce 2016

V následujícím přehledu jsou uvedeny aktivity, které proběhly v rámci realizace Programu péče v roce 2016. U jednotlivých opatření je kurzivou uveden plán činností, který byl navržen v realizačním projektu pro rok 2016 a v návaznosti je uvedena realizace činností v tomto roce.

Realizační tým PP: Jitka Uhlíková (koordinátor PP, AOPK ČR), Aleš Vorel (FŽP ČZU), Vlastimil Kostkan (Conbios s.r.o.), Jan Šíma (MŽP)

3.1 Péče o druh

3.1.1 Administrativní opatření v jednotlivých zónách diferencované ochrany

- Opatření obecné povahy v zóně C

a) *Realizační tým bude spolupracovat s KÚ Plzeňského kraje, Středočeského kraje a SCHKO Blanský les na vydání opatření obecné povahy pro zónu C. Zůstává nedořešeno vydání opatření SCHKO Šumava, která odmítá opatření vydat. Dále je nutné terénním šetřením zjistit, jak je pravděpodobné bobří osídlení na té části CHKO Brdy, která je součástí zóny C. A zda je tedy pro toto území nutné vydat plošnou výjimku ze základních podmínek ochrany předmětného druhu pro eliminaci jeho osídlení.*

b) *Na KÚ Jihočeského kraje bude uskutečněno setkání s pracovníky státní správy myslivosti, jednateli mysliveckých spolků, aby se zlepšila informovanost o odlovu bobrů v zóně C.*

c) *Pro záchranné stanice, které mají svoji působnost v zóně C, bude připraven informační materiál o eliminaci bobřího osídlení v kontextu jejich činnosti.*

- Opatření obecné povahy v Plzeňském kraji

Realizační tým bude spolupracovat s KÚ Plzeňského kraje na vydání opatření obecné povahy pro zónu B.

Realizace:

- Opatření obecné povahy v zóně C

a) SCHKO Blanský les vydala předmětné opatření, které vstoupilo v platnost 21. 6. 2016. KÚ Středočeského kraje vydal předmětné opatření, které vstoupilo v platnost 6. 9. 2016. KÚ Plzeňského kraje vydal předmětné opatření, které vstoupilo v platnost 14. 9. 2016. Terénní šetření v CHKO Brdy nebylo dosud provedeno.

b) Dne 8. 4. 2016 byl na KÚ Jihočeského kraje uskutečněn seminář pro pracovníky státní správy myslivosti a zástupce ČMMJ, jehož cílem bylo informovat o problematice odlovu bobrů v zóně C. V časopisu Svět myslivosti (č. 6) a Myslivost (č. 7) byl publikován článek popisující režim zóny C a nutnost odlovu zde přítomného bobřího osídlení.

c) Dne 8. 2. 2016 byl pro záchranné stanice (dále jen „ZS“) připraven informační materiál o managementu bobra evropského a eliminaci bobřího osídlení v zóně C v kontextu jejich činnosti. Materiál byl projednán na setkání ZS 16. 2. 2016.

- Opatření obecné povahy v Plzeňském kraji

Opatření obecné povahy pro zónu B nebylo v tomto kraji dosud vydáno.

3.1.2 Prevence škod

a) *Návrhy jednotlivých preventivních opatření budou řešeny v rámci realizace opatření 3.5.1. Manuál řešení problematických situací (škod aj.) vyvolaných bobry.*

Příprava Manuálu byla zahájena v roce 2015 a bude pokračovat v roce 2016. Tvorba této publikace probíhá v rámci projektu FŽP ČZU financovaného z EHP fondů. Stěžejní částí Manuálu bude přehled konfliktních situací a jejich řešení, včetně ilustrativních fotografií a technických nákresů. Jeho tvorba, na které se budou podílet členové realizačního týmu, bude dokončena pravděpodobně v letních měsících roku 2016.

b) *Testování účinnosti nátěru Wöbra*

Ve spolupráci s KÚ Vysočina bude na toku Rokytná u obce Rozkoš (okr. Moravské Budějovice) probíhat testování účinnosti nátěru Wöbra. V měsíci květnu zde bude nátěr aplikován na přibližně 90 listnatých dřevin.

c) *Příprava dokumentace OP ŽP*

V tomto roce bude probíhat spolupráce při přípravě dokumentace OPŽP, zejména v oblasti preventivních opatření, které budou z daného dotačního titulu hrazeny.

d) *Příprava podkladů pro vytvoření Národního programu SFŽP*

Vytvářený Národní program by měl poskytovat finanční dotace na aplikaci preventivních opatření malého rozsahu (oplocení dřevin, ochrana dřevin elektrickými ohradníky, drénování bobřích hrází).

Realizace:

a) Na konci roku 2016 byla publikace dokončena. Její název je „Průvodce v soužití s bobrem“. Publikace je dostupná ke stažení na internetových stránkách Programu péče.

b) Nátěr byl aplikován na 78 listnatých dřevin pěti rodů. Zatím nedošlo k okusu natřených dřevin bobrem.

c) V roce 2016 probíhala spolupráce s odborem OP ŽP AOPK ČR při přípravě dokumentace OP ŽP.

d) Podklady pro Národní program SFŽP byly připraveny. Program nebyl v roce 2016 spuštěn.

3.1.3 Náhrada škod

V tomto roce budou vyvíjeny snahy o novelizaci vyhlášky č. 360/2000 Sb., o stanovení způsobu výpočtu výše náhrady škody způsobené vybranými zvláště chráněnými živočichy na vymezených domestikovaných zvířatech, psech sloužících k jejich hlídání, rybách, včelstvech, včelařském zařízení, nesklizených polních plodinách a na lesních porostech, v platném znění. Jedná se o prováděcí vyhlášku zákona č. 115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy, v platném znění.

Realizace:

Problematika novelizace vyhlášky č. 360/2000 Sb. nebyla v roce 2016 řešena.

3.3 Monitoring

3.3.1 Mapování výskytu bobra v ČR

Informace o výskytu bobrů jsou evidovány RNDr. Jiřím Šafářem (AOPK ČR Olomouc), kterému budou zasílány údaje o výskytu bobrů získané např. od obyvatel, z tisku, správců toků či od pracovníků státní správy.

Dále budou cíleně shromažďovány a ověřovány informace o výskytu bobrů v zóně C.

Realizace:

V průběhu roku byly shromažďovány informace o výskytu bobrů na území ČR. V rámci přípravy publikace „Průvodce v soužití s bobrem“ byla shromážděná data použita pro tvorbu síťové mapy výskytu bobra evropského na území ČR v roce 2015. Dále byl monitorován výskyt bobrů v tzv. zóně C – u Nové Vsi nad Lužnicí byl terénním šetřením se SCHKO Třeboňsko potvrzen výskyt předmětného druhu na dané lokalitě.

3.3.2 Dlouhodobé sledování populací bobra evropského v EVL

V tomto roce bude proveden monitoring EVL Soutok-Podluží, Niva Dyje a Strážnicko. Monitoring proběhne v rámci projektu FŽP ČZU financovaného z EHP fondů.

Realizace:

Ve výše uvedených EVL proběhl monitoring výskytu bobra evropského. Počet teritorií v EVL Soutok – Podluží a Niva Dyje není významně odlišný od počtu zjištěného v předchozích letech. V EVL Strážnicko proběhl monitoring poprvé.

3.5 Výchova a osvěta

3.5.1 Manuál řešení problematických situací vyvolaných bobry

Manuál bude vytvářen v tomto roce v rámci projektu FŽP ČZU (viz bod 3.1.2).

Realizace: viz bod 3.1.2.

3.5.2 Podpora informovanosti veřejnosti

a) Přednášková činnost tématicky zaměřená na bobra evropského, jeho biologii a na Program péče.

b) V souvislosti se zjištěným výskytem bobra evropského v Praze, na Veslařském ostrově, na konci roku 2015, bude v roce 2016 na Magistrátě HMP prezentována problematika bobra evropského a preventivních opatření k snížení konfliktnosti jeho výskytu.

c) Správa internetových stránek věnovaných Programu péče na www.zachranneprogramy.cz a Facebooku.

d) Vyjádření pro média – dle potřeby

Realizace:

a) V průběhu roku 2016 bylo uskutečněno následujících 8 přednášek na výše uvedená témata: přednáškový cyklus o konfliktních druzích 26.1. Plzeň, 10.2. Hradec Králové, 18.2. Brno, 2.3. Ústí nad Labem, prezentace na semináři „Ochrana přírody na Vysočině“ (17.3. Telč), prezentace na setkání vadařů AOPK ČR (10.5. Praha), prezentace v rámci Zeleného čtvrtku (15.9. České Budějovice), prezentace na setkání ORP Jihomoravského kraje (29.11. Brno).

b) Dne 21.1.2016 byla na MHMP prezentována problematika výskytu bobra evropského a preventivních opatření k snížení konfliktnosti jeho výskytu na území HMP.

c) V průběhu roku byly aktualizovány internetové stránky Programu péče.

d) V průběhu roku byly médiím poskytovány informace o Programu péče a problematice výskytu bobra evropského.

OSTATNÍ AKTIVITY

♦ *Návštěva podniků spravujících povodí velkých řek.*

Návštěva Povodí Vltavy, závodu Berounka – seznámení s problémy, které závod Berounka v souvislosti s bobřím osídlením řeší. Návštěva aspoň ještě jedné správy povodí.

Realizace:

11. – 12. 2. 2016 byla uskutečněna návštěva Povodí Vltavy s.p., konkrétně závodu Berounka, provozního střediska Plzeň a jeho provozních úseků Mže, Radbuza. Návštěva Povodí Odry s.p. byla domluvena na rok 2017.

♦ *Návštěva konfliktních míst na území ČR*

Koordinátorem PP budou navštěvována místa významnějších konfliktů způsobovaných bobrem evropským. Orgánům státní správy budou poskytovány dostupné informace v této problematice.

Realizace: Koordinátorem PP byly v roce 2016 navštíveny dvě desítky konfliktních míst a v průběhu roku byly poskytovány informace pro řešení konfliktních situací orgánům státní správy a samosprávy.

♦ *Spolupráce se zahraničím*

a) komunikace s pracovníky v zahraničí, kteří se zabývají problematikou managementu bobra na jejich území, přenos zkušeností do ČR

b) návštěva výše uvedených pracovníků

Realizace: V roce 2016 probíhala výměna informací o problematice managementu bobra evropského mezi koordinátorem PP a pracovníky managementu předmětného druhu v zahraničí.

♦ *Z pohledu koordinátora PP je nedostatečné zajištění následujících aktivit:*

- Poradenství při řešení konfliktních situací (opatření 3.5.2 Podpora informovanosti veřejnosti Programu péče)

- Odchyt, odlov jedinců při závažných konfliktních situacích (opatření 3.5.3 Koordinace opatření Programu péče)

V tomto roce budou vyvíjeny snahy o zlepšení stávající situace u těchto aktivit.

Realizace: V roce 2016 nebylo zlepšeno zajištění realizace výše uvedených aktivit.

Sestavila: Jitka Uhlíková

Oddělení druhové ochrany živočichů AOPK ČR